ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr Marie Součkové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Antonína Koukala v právní věci **žalobců a) J. K., b) Mgr. V. K.,** zastoupených JUDr. Borisem Vacou, advokátem, se sídlem Dlouhá 16, Praha 1, proti žalovanému Ministerstvu životního prostředí, se sídlem Vršovická 65, Praha 1, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. dubna 2001, č. j. 510/282/01-Neš-O 4/01

takto:

I. Žaloba se **zamítá**

II. Žalovanému se **nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění

Žalobou podanou včas Vrchnímu soudu v Praze dne 8. 6. 2001 se žalobci domáhali přezkoumání rozhodnutí žalovaného, kterým bylo uloženo žalobcům opatření k nápravě závadného stavu a to podle § 27 odst. 1) zákona č. 138/1973 Sb., o vodách, (vodní zákon) (dále jen „vodní zákon“) spočívající v zamezení nepovolenému vypouštění odpadních vod z domu čp. 32 v D. tak, že nátok do kanalizačního potrubí z jímky ve dvorku za domem žalobců bude nepropustně trvale zaslepen. Tímto rozhodnutím bylo změněno rozhodnutí Okresního úřadu v Písku ze dne 18. 12. 2000, č. j. Vod/3295/3344/2000-P(231/2-A/20), kterým bylo žalobcům uloženo opatření podle § 27 vodního zákona k zamezení nedovoleného vypouštění odpadních vod z objektu čp. 32 v D., spočívající v přerušení odpadního potrubí od nevyhovujícího čistícího zařízení tím způsobem, že nejméně jeden metr potrubí od čistícího zařízení bude odstraněn a vypouštěcí otvor bude nepropustně uzavřen.

Žalobci v žalobě uvádí, že žalobou napadené rozhodnutí považují za nezákonné, neboť v řízení předcházejícím tomuto rozhodnutí nebylo jednoznačně prokázáno, že žalobci vypouštějí odpadní vody ze své nemovitosti do povrchových nebo podzemních vod. Žalobci i jejich sousedé, manželé K., mají ve svých nemovitostech jímku odpadních vod, z těchto jímek vede potrubí do jímky třetí, která je nepřístupná a z ní pak vede potrubí

do silničního příkopu. Dešťovou vodu svádějí žalobci do potrubí, jež ústí do kanalizace. Žalobci namítají, že správními orgány nebylo nikterak prokázáno, že voda nacházející se v silničním příkopu je právě z nemovitosti žalobců.Argument žalovaného, že jímka odpadních vod žalobce nemůže kapacitně stačit vzhledem k počtu členů rodiny, je vyvratitelný, neboť žalobci jsou si vědomi skutečnosti, že jímka se musí častěji vyvážet. Žalobci vyjadřují nesouhlas s výrokem žalovaného, že jímka na dvorku je v rozporu s tehdy platnou normou a prohlašují, že jímka na jejich dvorku byla předmětem kolaudačního rozhodnutí a takto byla také od roku 1989 provozována. V kolaudačním rozhodnutí se konstatuje, že stavba byla provedena bez zjevných závad, v souladu s projektem, změny, které byly při kolaudačním řízení dodatečně schváleny, byly zakresleny do projektu. Bylo povoleno tedy jak užívání stavby k určenému účelu, tak i předmětné jímky. Žalobci chtějí řešit situaci výstavbou vlastní čističky odpadních vod a proto požádali správní orgán rozhodující v prvním stupni o povolení zřízení tohoto díla, řízení v této věci bylo však přerušeno. Protože mají žalobci za to, že rozhodnutí napadené žalobou není řádně odůvodněno, označují jej za nezákonné a navrhují jeho zrušení, jakož i zrušení rozhodnutí správního orgánu prvního stupně ze dne 18. 12. 2000, neboť vykazuje stejné nedostatky, a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. Současně žalobci uvádí, že podali ve shodě s ustanovením § 65 správního řádu podnět k přezkoumání napadeného rozhodnutí mimo odvolací řízení.

Žalobci v žalobě žádají soud o odložení vykonatelnosti napadeného rozhodnutí a to do doby rozhodnutí o žalobě.

Žalovaný ve svém podrobném vyjádření k žalobě, podaném Vrchnímu soudu v Praze dne 21. 10. 2002 uvedl, že žalobcům byla sice rozhodnutím Okresního národního výboru v Písku ze dne 18. 5. 1987 povolena nástavba a přestavba rodinného domku a septiku na pozemku nečitelného čísla parcelního v k.ú. D., avšak odkanalizování ani septik není součástí projektové dokumentace určené pro stavební řízení, v podmínkách, daných rozhodnutím je uvedeno, že „odkanalizování objektu bude provedeno přes biologický septik SM-3 s přepadem zaústěným do veřejné kanalizace, způsob napojení přepadu ze septiku je nutno předem projednat s příslušnou komisí MNV D.“. K tomuto bodu žalovaný podotýká, že v době vydání předmětného stavebního povolení byl septik vodohospodářským dílem dle ustanovení § 38 odst. 1 písm. c) vodního zákona, k jehož povolení byl příslušný výhradně vodohospodářský orgán. V té době bylo tedy vydáno rozhodnutí o povolení septiku orgánem nepříslušným. V kolaudačním rozhodnutí z roku 1989, zmíněném žalobci, není o septiku žádná zmínka. Žalovaný uvádí, že kolaudační rozhodnutí, ani předchozí rozhodnutí o povolení užívání stavby, nejsou předmětem žaloby, podrobnosti uvedl tedy pouze k objasnění skutečností.

K tvrzení žalobců, že se cítí být zkráceni na svých právech žalobou napadeným rozhodnutím, žalovaný uvedl, že podle článku 11 odst. 3 Listiny práv a svobod vlastnictví zavazuje, jeho výkon nesmí poškozovat lidské zdraví, přírodu a životní prostředí nad míru stanovenou zákonem. Odvádění odpadních vod z nemovitosti žalobců naprosto odporuje právní úpravě o nakládání s odpadními vodami, odpadní vody lze podle vodního zákona vypouštět pouze na základě povolení vydaného vodohospodářským orgánem, v němž je stanoven rozsah případného vypouštění, přičemž vypouštění nečištěných odpadních vod tak, jak je tomu v případě žalobců, je zcela nepovolitelné, netolerovatelné, žalobci žádné právo dle vodního zákona k vypouštění nečištěných odpadních vod nemají a nemohou být tudíž na něm zkráceni. Celý kanalizační systém v nemovitosti žalobců je nepovolené hospodářské dílo, při vodohospodářském dozoru provedeném žalovaným dne 15. 7. 2001 bylo zjištěno, že přepad z jímky sousedů žalobců, manželů K., byl již zaslepen a do silničního příkopu odtékaly odpadní vody pouze z nemovitosti žalobců.

Je skutečností, že žalobci požádali Okresní úřad v Písku o „povolení k nakládání s vodou“, příslušný orgán však řízení přerušil, neboť žalobci nedodali potřebné doklady a dokumentaci, které je nutno k žádosti doložit. Přes výzvu příslušného správního orgánu stav zůstal nezměněn. K informaci žalobce, týkající se podaného podnětu k přezkoumání napadeného rozhodnutí žalovaný sděluje, že podnět byl odložen, neboť rozkladovou komisí ministra nebyla zjištěna nezákonnost napadeného rozhodnutí.

Žalovaný navrhuje, aby z uvedených důvodů soud žalobu zamítl.

Ze správního spisu žalovaného vyplynuly následující skutečnosti.

Rozhodnutím Okresního úřadu v Písku ze dne 18. 12. 2000,č. j. Vod/3295/3344/2000-P(231/2-A/20) bylo žalobcům uloženo opatření podle § 27 vodního zákona k zamezení nedovoleného vypouštění odpadních vod z objektu čp. 32 v D., které spočívalo v přerušení odpadního potrubí od nevyhovujícího čistícího zařízení tím způsobem, že nejméně jeden metr potrubí od čistícího zařízení bude odstraněn a vypouštěcí otvor bude nepropustně uzavřen. V odůvodnění rozhodnutí správní orgán uvedl, že z místního šetření, provedeného dne 26. 6. 2000 vyplynulo, že žalobci nemají povolení k vypouštění odpadních vod, byli správním orgánem opakovaně vyzváni k předložení dokladů nutných pro posouzení věci, avšak doklady žalobci předloženy nebyly. Vypouštění odpadních vod do veřejné kanalizace lze provádět se souhlasem správce kanalizace, tj. v tomto případě obce D., takový souhlas však neexistuje, povinnost stanovenou vodním zákonem o ochraně jakosti povrchových a podzemních vod žalobci porušili a proto vydal správní orgán prvního stupně opatření k zamezení nedovolenému vypouštění odpadních vod.

Proti tomuto rozhodnutí podali žalobci včas odvolání, v němž uvedli zejména, že není pravdivé tvrzení správního orgánu prvního stupně, že nejsou nositelé povolení k vypouštění odpadních vod, neboť mají k dispozici a správnímu orgánu rovněž předložili, kolaudační rozhodnutí i vyjádření k němu od MNV D. ze dne 3. 2. 1988, jehož součástí je i souhlas MNV D. se zřízením kanalizace z rodinného domku čp. 32, jehož jsou vlastníci, za podmínek, že do této kanalizace bude svedena pouze povrchová voda, pokud tedy obecní orgán povolil zřízení kanalizace pro svod vody z jejich nemovitosti, pak nepochybně vyjádřil souhlas s jejím odvodem do příkopu silnice D. – V. Na toto místo je vypouštěna pouze voda povrchová, odpadní voda je pak zachycena v jímce, která je vyvážena. Žalobci dále uvádí, že jim nebylo nikterak prokázáno, že odpadní vody právě z jímky žalobců unikají do příkopu u silnice a že by znečišťovaly povrchové či spodní vody. Na kanalizaci jsou napojeny dvě nemovitosti - nemovitost žalobců a nemovitost jejich sousedů – manželů K., řízení mělo být vedeno tedy i proti nim, nikoli jen proti žalobcům, v takovém postupu správního orgánu spatřují žalobci účelový postup směřující jen k určité skupině obyvatel. Žalobci mají za to, že správní orgán při svém hodnocení důkazů si vybral pouze důkazy svědčící v neprospěch žalobců, takový postup žalobci odmítají.

K vlastnímu opatření žalobci uvádí, že by rádi uskutečnili napojení své nemovitosti na veřejnou kanalizaci, jak je doporučeno v rozhodnutí, avšak k domu žalobců veřejná kanalizace není provedena. Ze všech těchto důvodů požadují žalobci v odvolání, aby rozhodnutí bylo žalovaným zrušeno.

Žalovaný svým rozhodnutím, napadeným žalobou, změnil výrok rozhodnutí správního orgánu prvního stupně tak, že uložil žalobcům do třiceti dnů od nabytí právní moci rozhodnutí zamezit nepovolenému vypouštění odpadních vod z domu čp. 32 v D. tak, že nátok do kanalizačního potrubí z jímky ve dvorku za domem bude nepropustně trvale zaslepen.

V odůvodnění rozhodnutí žalovaný uvedl, že při místním šetření provedeném žalovaným dne 13. 3. 2001 zjistil, že do kanalizace z domu čp. 32 jsou odváděny nejen vody

děšťové, ale i veškeré vody splaškové, tato kanalizace ústí do silničního příkopu u silnice III. třídy D.-V., tento způsob vypouštění je klasifikován jako vypouštění odpadních vod do vod podzemních. Jímka na dvorku žalobců je opatřena odtokem a nečisté splaškové vody z ní jsou odváděny do silničního příkopu, tento stav je v rozporu jak s dříve platnou normou ČSN 73 6781, tak i dnes platnou normou ČSN 75 6081, která původní normu v roce 1995 nahradila. Protože byla zjištěna a zdokumentována i při místním šetření souvislá hladina odpadní vody v silničním příkopu, do kterého je zaústěna kanalizace od domu žalobců, je zřejmé, že nemůže být prováděn odvoz odpadních vod v potřebných intervalech, které by odpovídaly produkci odpadních vod čtyřčlenné rodiny.

Po zjištění a ověření, že žalobci v rozporu s vodním zákonem vypouští nečištěné odpadní vody do vod podzemních, dospěl žalovaný k závěru, že opatření k nápravě bylo správním orgánem prvního stupně uloženo v souladu s ustanovením § 27 vodního zákona. Skutečnosti uváděné v odvolání, které se týkají jiných subjektů, nemůže žalovaný řešit tímto rozhodnutím, takovou námitku, že na odtoku nečistých vod se podílí i soused žalobce, považuje žalovaný, ve vztahu k tomuto rozhodnutí za irelevantní.

V daném případě se jedná o věc, která na Nejvyšší správní soud přešla podle ust. § 132 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále s. ř. s.) z vrchních soudů. Podle uvedeného ustanovení ve věcech neskončených vrchními soudy, u nichž byla dána přede dnem účinnosti s. ř. s. věcná příslušnost, dokončí řízení zahájená před těmito soudy Nejvyšší správní soud. Řízení o žalobách podaných podle části páté hlavy druhé zákona č. 99/1963 Sb., o. s. ř., ve znění účinném do 31. 12. 2002, o nichž nebylo rozhodnuto do dne nabytí účinnosti s. ř. s., se dokončí podle ustanovení části třetí hlavy druhé dílu prvního s. ř. s. (ust. § 130 odst. 1 s. ř. s.).

Soud přezkoumal rozhodnutí, jakož i řízení, které mu předcházelo a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Úkolem soudu ve správním soudnictví je přezkoumávat zákonnost napadeného rozhodnutí, tedy posoudit soulad napadeného správního rozhodnutí se zákonem, popř. prováděcími právními předpisy vydanými v mezích zákonného zmocnění. Úkolem soudu není nahradit správní orgán v jeho odborné kompetenci. Úkolem soudu je posoudit, zda se správní orgán v napadeném rozhodnutí dostatečně vypořádal se zjištěným skutkovým stavem, resp. zda řádně a úplně zjistil skutkový stav a zda tam, kde se jeho rozhodnutí opíralo o správní uvážení, nedošlo k vybočení z mezí a hledisek stanovených zákonem a rovněž přezkoumat, zda se odvolací orgán vypořádal vyčerpávajícím způsobem s tvrzeními žalobce, obsaženými v opravném prostředku.

Podle § 23 odst. 1 vodního zákona je povinen každý, kdo vypouští odpadní nebo zvláštní vody do vod povrchových nebo podzemních, dbát, aby jakost povrchových nebo podzemních vod nebyla ohrožena nebo zhoršena. Za tím účelem je povinen zejména zajišťovat zneškodňování vypouštěných vod způsobem odpovídajícím současnému stavu technického pokroku a měřit objem vypouštěných vod a míru jejich znečištění v souladu s podmínkami stanovenými v rozhodnutí vodohospodářského orgánu.

Že skutečně došlo k vypouštění vod nedovoleným způsobem a ke znečišťování jak povrchových tak podzemních vod žalobci bylo prokázáno a řádně zdůvodněno v žalobou napadeném rozhodnutí, jasně bylo uvedeno, z jakých zjištění žalovaný vychází, jaké důkazní prostředky použil a jak k takovému závěru dospěl.

Podle ustanovení § 27 odst. 1 vodního zákona vodohospodářský orgán uloží tomu, kdo nedovoleným vypouštěním vod nebo nedovoleným nakládáním s látkami škodlivými

vodám znečistí povrchové nebo podzemní vody nebo tímto ohrozí jejich jakost, povinnost provést opatření k odstranění závadného stavu, zejména směřující k zabránění dalšího znečišťování nebo ohrožování jakosti povrchových a podzemních vod, popřípadě též opatření k zajištění náhradního odběru vody.

Jak je zřejmé ze zákonné dikce toho ustanovení, není na zvážení vodohospodářského orgánu, zda povinnost provést opatření k odstranění závadného stavu původci znečištění uloží či nikoli, neboť takovou povinnost má vždy, pokud vypouštění znečištěných vod jiným, než zákonem stanoveným způsobem, zjistí. V souzeném případě bylo žalovaným vypouštění znečištěných vod zjištěno i prokázáno, proto zcela v souladu s vodním zákonem uložil žalobcům povinnost provést opatření k odstranění závadného stavu. Takovým postupem žalovaného nemohli být žalobci nikterak zkráceni na svých právech, jak v žalobě uvádějí.

Protože soud neshledal důvody, které by svědčily o nezákonnosti postupu žalovaného ve smyslu žalobcových námitek žalobu ve smyslu ust. § 78 odst 7. s. ř. s. zamítl.

Za této procesní situace, kdy o odkladném účinku žaloby nebylo Vrchním soudem rozhodnuto a Nejvyšší správní soud rozhodl již o věci samé, se z důvodu nadbytečnosti již samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku žaloby.

Žalobce, který neměl v tomto soudním řízení úspěch nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s.), žalovaný nárok na náhradu nákladů nevznesl, ostatně ze spisu je patrno, že mu náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 25. listopadu 2003

JUDr. Marie Součková
předsedkyně senátu